

LAPIN LIITTO

Lapin kyläkirje 1 / 2011

LAPIN LIITON MENNÄÄN KYLÄÄN ! –HANKE

&

Maakunnallinen kylien yhteenliittymä

LAPPILAISET KYLÄT RY

TÄSSÄ TIEDOTUSLEHDESSÄ MUUN MUASSA :

- USKO MAASEUDUN MERKITYKSEEN VOIMISTUMASSA Sivut 3 - 4
- PIENI KYLÄ – SUURI VOIMAVARA KUNNALLE Sivu 6
- KANSIJUTTU : KUULUMISIA VUODEN 2010 LAPPILAISESTA KYLÄSTÄ Sivu 7
- VUODEN LAPPILAINEN KYLÄ 2011 –KILPAILU Sivu 8

Keväinen tervehdys kyläläiset!

Meneillään on vuodenaika jolloin nautin lappilaisuudestani ehkä eniten. Olen jo melkein unohtanut lukuisat lumenkolaukset joista etelän väkikin on päässyt nauttimaan tänä talvena. Hitaimpien hämäläistenkin tiedetään tilanteen jo omat lumilapiot. Päiväaurinko armahtaa ja lämmittää ikkunan läpi pirttiä niin ettei leivinuunin lämmitys ole enää jokapäiväistä. Aikaa jää olla vaan ja nauttia yhä pitenevistä valoisista kevätpäivistä sekä hienosta luonnosta.

Kädessäsi on maakunnallisen kylien yhteenliittymän, Lappilaiset Kylät ry:n, yksi konkreettinen toiminnan tuotos. Kuten huomaat, yhdistyksen nimi on hieman eri kuin mitä kylätoimintapäivillä suunniteltiin! Toiminta on kuitenkin aikaisemmankaltaista pitkiä perinteitä vaalivaa, nimen- ja sääntöjenmuutoksesta huolimatta. Uusi nimi on syytä painaa mieleen jotta sekaannuksilta vältytään. Lappilaiset kylät -nimi kuvaa erittäin hienosti toimintakenttäämme – kohderyhmää, jonka hyväksi toimimme.

Olemme vihdoin päässeet hallitustyöskentelyssä tilanteeseen, jossa voimme suunnata rajalliset (vapaaehtoiset) voimavarat toiminnan ideoimiseen, kehittämiseen ja suoranaiseen tekemiseen. Uusien sääntöjen mukaisesti syyskokouksessa tullaan hallituksen kokoa muuttamaan aikaisemmasta kolmesta henkilöstä noin kymmeneen. Hallituksen kasvattaminen vaatii syyskokoukselta ymmärrystä; alueellisesti koko maakunnan tulee näkyä kokoonpanossa.

Toimintamme helpottamiseksi ja informaation perille saamiseksi pyrimme saamaan maakunnallisesti kattavan kylätoimijoiden osoiterekisterin. Tämän rekisterin aikaansaamiseksi esitänkin nöyrän pyyntöni, että ilmoittaisit yhteystietosi kyläasiamiehellemme halutessasi kyläasioita koskevaa infoa. Yksikään yhdistys ei toimi ilman jäseniä eikä sille ole silloin tarvettakaan. Aikaisemman Lapin kylätoiminnan tuki ry:n jäsenet säilyttävät jäsenyytensä Lappilaiset Kylät ry:ssä. Aktiivinen jäsenhankinta on aloitettu; siitä löydät ohjeet tästä lehdestä. Uudistetut säännöt mahdollistavat jäsenyyden lähes kaikille.

Vuoden Lappilainen Kylä -kilpailu käynnistyy. Merkittävän maakunnallisen tunnustuksen lisäksi avautuu reitti valtakunnallisen meriitin tavoitteluun. Edellä mainittu nimitys tuo merkittävää lisäarvoa lisääntyneiden maallemuuttajien asuinpaikan valinnassa. Jos kylänne ei ole vielä kisakunnossa; kannattaa treenaus aloittaa, sillä kisat ovat ensi vuonnakin!

Toiminnallista kevättä kylille ja intoa toimijoille toivottelee JiiPee.

Ps. Ei unohdeta nuoria; sieltä löytyy se kylien tulevaisuus!

Kuva : Marja Lind

Usko maaseudun merkitykseen voimistumassa

Elämme parhaillaan maaseutuasioiden näkökulmasta mielenkiintoista aikaa. Nykyinen EU-ohjelmakausi on edennyt jo yli puolen välin ja kehittämishanketoiminta on kiivaimmillaan myös Lapissa. Mutta samaan aikaan valmistaudutaan jo tuleviin vuosiin. Euroopan unionin komissio antoi marraskuussa tiedonantona maaseutupolitiikan linjauksia jo seuraavalle kaudelle vuoden 2013 jälkeen ja uuden ohjelmakauden valmistelutyö on käynnistymässä pikku hiljaa laajalla rintamalla myös kotimaassa. Tekemistä siis riittää niin maaseudulla, hallinnossa kuin päättäjien pöydissäkin. Kun tähän vielä lisää maassamme pian pidettävät eduskuntavaalit ja uuden hallitusohjelman tuomat linjaukset myös maaseutu- ja aluepolitiikkaan, on ilmassa paljon odotuksia tuleville vuosille.

Monet selvitykset ja työryhmien tulokset ovat viime aikoina tuoneet positiivista viestiä tulevaisuuden maaseudusta. Sitra selvitti vastikään suomalaisten suhdetta maaseutuun kyselyllä, johon vastasi runsaat 1600 henkilöä helmikuussa 2011. Vastausten perusteella usko maaseudun merkitykseen Suomen tulevaisuuden kannalta on vahvistunut edelliseen pari vuotta sitten tehtyyn kyselyyn verrattuna. Maaseudun tulevaisuuteen optimistisesti suhtautuvia on Sitran selvityksen mukaan kaksi kertaa enemmän kuin pessimistisesti suhtautuvia ja usko on kasvanut kaikissa ikäryhmissä, eniten kuitenkin 22-44-vuotiailla. Samalla vastaajien usko muun muassa maaseudun autioitumiseen on vähentynyt oleellisesti. Selvityksen mukaan ja etenkin nuoret odottavat maaseudulta jatkossa entistä enemmän tilaa ja rauhaa sekä mahdollisuutta latautumiseen. Edelleen toivotaan luomu- ja lähiruuan parempaa saatavuutta. Toisaalta maatalouden tehostumista toivoo vastaajista vain 20 prosenttia. Muutokset maaseutuun suhtautumisessa luovat myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia, joka Sitran kyselyn mukaan edellyttää entistä enemmän kysyntälähtöistä maaseutuajattelua.

Maaseudun asioilla on ollut nostetta myös Suomen maabrändityöryhmän julkistettua työnsä tulokset marraskuun lopulla. Ryhmän mielestä Suomen kannattaa profiloitua muun muassa juomakelpoisella vedellä ja luomuruualla. Ryhmä esittää, että luomuruuan osuus suomalaisesta maataloudesta olisi vähintään puolet vuoteen 2030 mennessä. Eli Lapin näkökulmasta hyvin tervetulleita esityksiä; tosin realistisempi esitys luomuruuan osuudesta vuoteen 2030 mennessä voisi olla 20-30 %. Lapissa luomun kasvun eteen on tehtävä paljon töitä, sillä peltokasvituotannostamme oli luomussa tai siirtymävaiheessa vuonna 2009 noin 2 800 hehtaaria ja luomukotieläintuotanto on edelleen hyvin vähäistä.

Myös Helsingissä vastikään pidetyn valtakunnallisen maaseutuparlamentin keskeinen viesti poliitikkojen ja maaseudun kehittäjien suunnasta oli selkeä : maaseudulla on nostetta huolimatta monista haasteista. Voitettavia haasteita niin etelämpänä kuin meillä Lapissakin ovat muun muassa palveluiden järjestäminen sekä riittävät ja kunnolliset yhteydet niin maanteinä kuin tietoliikenneyhteyksinä. Palveluiden siirtäminen pyörille nähdään yhtenä varteenotettavana ratkaisuna harvaan asutuilla seuduilla. Toki näitä on Lapissakin kokeiltu, mutta lisää tarvittaisiin. Kunnollisen infran, palveluiden ja yhteyksien puute on este myöskin innovaatioille, yritystoiminnan lisäämiselle ja etenkin nuorten houkuttelemiselle maaseudulle elämään ja yrittämään.

Suomen maaseutua on kehitetty, voi kai sanoa, jo vuosikymmeniä ohjelmiin ja hankkeisiin perustuvalla toimintamallilla. Siinä on omat hyvät ja huonot puolensa, mutta Lapinkin osalta olemme saaneet EU-ohjelmien kautta suhteellisen hyvin resursseja maakunnan kehittämistoimintaan. Ja uusi ohjelmakausi on jälleen edessä. Vaikka komission marraskuussa antama tiedonanto maaseudun kehittämisen näkökulmasta olikin hyvin niukkasanainen, voidaan olettaa, että peruslähtökohdat maaseudun kehittämiseksi pysyvät suhteellisen ennallaan. Tiedonanto nostaa esiin maaseudun ihmisten lisäksi muun muassa alueellisen tasapainoisen kehityksen, yrittäjyyden, innovoinnin, uudet elinkeinot, työllisyyden ja paikallisen osallistumisen. Maaseutu nähdään selvästi tulevaisuuden kasvun mahdollistajana, ei vain raaka-aineiden lähteenä ja ongelma-alueena. Tulevan uuden ohjelmakauden rahoituksesta päätetään vasta vuoden 2012 loppuvaiheessa, mutta jo tässä vaiheessa voidaan olettaa, ettei maaseudun kehittämisvaroihin ole odotettavissa suuria mullistuksia.

Keskustelua käydään myös eri rahastojen säädösten yhteensovitustarpeesta, Leader-toimintamallin laajentamisesta myös rakennerahastojen puolelle sekä luonnollisesti byrokratian vähentämisestä. Aika näyttää, miten näissä onnistutaan. Tulevan ohjelmakauden valmistelu jatkuu kesän ja syksyn aikana annettavilla ensimmäisillä asetusesityksillä ja rahoituskehysesdotuksilla. Kansallinen valmistelu tapahtuu kesän jälkeen pitkälti lukuisissa ja laajoissa työryhmissä. Kansalaiset voivat myös osallistua jatkossa mielipiteillään ja palautteillaan tulevan kauden valmisteluun sivuilla www.maaseutu.fi. Lapin osalta pääsemme toivon mukaan myös pian valmistelemaan omaa ohjelmaamme omine tulevaisuuden painotuksinemme.

Useita maaseudulle tärkeitä asioita on ollut jo parina viime vuotena valtakunnallisessa keskustelussa ja valmistelussa. Näistä voisi mainita muun muassa maaseudun laajakaista 2015 –hankeen ja haja-asutusalueiden jätevesiasetuksen toimeenpanon. Maaseudun laajakaistahankkeen ensimmäiset kokemukset ja alkuvaiheen eteneminen vaikuttavat huolestuttavilta etenkin Lapin kaltaisilla harvaan asutuilla alueilla. Lapin oman ”Lapin Laajakaistat kaikille” -hankkeen alkuvaiheen tuloksena on saatu tarjouksia laajakaistan toteuttamisesta vain murto-osaan mahdollisesta alueesta. Vahvasti näyttää siltä, että ”laajakaistahankkeen” alkuperäinen valtakunnallinen tavoite uhkaa jäädä toteutumatta. Myös Lapin osalta on laitettava pikaisesti ”paukkuja” laajakaistoista tiedottamiseen ruohonjuuritasolle kyliin maaseudun asukkaille. Eri kyselyiden lopputuloksena on juuri tietoliikenneyhteyksien kuntoon saattaminen nähty keskeisenä harvaan asuttujen maaseutualueiden haasteena. Sitä se on myös meillä Lapissa.

Kuva : Lapin ELY-keskus

Yhteistyö

Kirjoitettuani väliraportin Mennään kylään ! –hankkeessa viime vuonna tapahtuneesta, huomasin yhtäkkiä että raportin kahdellakymmenellä sivulla toistin jatkuvasti sanaa yhteistyö. Yhteistyössä on pidetty Kylien iltoja; perustettu Kylien neuvostoja; laadittu kunnan kylien yhteistä kehittämissuunnitelmaa; järjestetty Lapin kylätoimintapäivät, Lapin maaseutufoorumi ja Voimistuvat kylät –tilaisuudet sekä muita seminaareja ja koulutuksia jne. Yhdessä on tehty myös tämä ja aikaisemmat Lapin kyläkirjeet.

Lapin kylätoimintaa tulee kehittää yhteistyössä. Siihen eivät kylät yksin eivätkä pelkästään keskenään pysty. Eikä tarvitsekaan, sillä lappilaisessa kylätoiminnassa on nyt avautunut uusi mahdollisuus yhteistyöhön kylätoiminnan järjestäytyttyä laajapohjaiseksi maakunnalliseksi kylien yhteenliittymäksi, Lappilaiset Kylät ry:ksi.

Lappilaiset Kylät ry kutsuu mukaan yhteistyöhön kaikki kyläläiset, kyläyhdistykset ja kylien muut yhdistykset, kunnat ja toimintaryhmät sekä muut maaseutumme kehittäjätahot. Kutsuun kannattaa vastata!

Mennään kylään ! –hanke on mukana yhteistyössä vielä tämän vuoden. Jos kotikuntasi kylissä on kiinnostusta perustaa kylien yhteinen neuvosto kunnan ja kylien **yhteistyön** ja kehittämisen foorumiksi tai laatia kylien yhteinen kehittämissuunnitelma, otappi minuun yhteyttä. Toteutetaan ne yhteistyössä !

p. 040 732 0949
juha.kutiniva@lapinliitto.fi

Facebook: Mennään kylään!

Kuva : Eeva Helameri

PIENI KYLÄ - SUURI VOIMAVARA KUNNALLE

Keminmaan kylien yhteinen kehittämissuunnitelma painokuntoon kesäksi

Viime vuoden huhti-toukokuulla kokoontui Keminmaan kylien edustajia Lautiosaaren kylätalolle pohtimaan kylien vireyden ja yhteistoiminnan lisäämistä. Edellisenä kesänä oli perustettu Keminmaan kylät ry kaikkien kunnan kylien yhteiseksi työkaluksi. Muutamia tempauksia oli jo järjestetty ja nyt päätettiin tehdä kyläkysely, jolla saataisiin selville kylien tarpeita ja myös uhkana koettuja asioita. Tässä vaiheessa saimme tueksemme myös Juha Kutunivan Lapin liitosta sekä Pirjo Riskilän maakunnallisesta kylien yhteenliittymästä ja alettiin puhua kylien yhteisestä kehittämissuunnitelmasta. Lähes kaikkiin Keminmaan kylien talouksiin jaettu kysely antoi hyvin vaatimattoman vastausmäärän – toki sitä arvokkaampia annetut vastaukset olivat. Päätimme palata asiaan syksyllä ja keskittyä kylien yhteisen kesäjuhlan toteuttamiseen.

Sovittu syyskuun kokoontumispäivä lähestyi ja kyläkyselyssä saatu materiaali ja siitä koottu yhteenveto oli kaivettu esiin. Läsnä oli jälleen hyvä joukko erilaisia hyviä näkemyksiä omaavia ihmisiä kyliltä. Keskustelu tuotti tulosta ja loppuvuotta varten teimme suunnitelman, jolla oli tarkoitus saada suurempi joukko kyläläisiä vastaamaan haasteeseemme: tarvitsimme lisää painoarvoa vastauksille. Tarvitsimme myös eri-ikäisten kyläläisten näkemyksiä! Päätimme kääntyä koulujen puoleen ja tehdä myös Kemijoen länsipuolella tilaisuuden, johon kutsumme kylien väkeä.

Valmistelimme asiapitoisen ”Kylien Joulun” koulukeskukseen. Oppilaat osallistuivat tapahtumaan musiikkiesityksillään ja järjestämällä kahvituksen – kuvitelkaa vain, mitä rokkibändi sai aikaan tunnetuimmista joululauluista! Asiapuolta tilaisuuteen toivat ajankohtaiset haja-asutusalueen jätevesiasiat, korjausneuvojan tuki, uuden rakennustarkastajan sekä kaavoittajan terveiset sekä tiedottaminen Kemijoen ensimmäisen kalatien rakentamisesta Isohaaraan sekä Leader-hankkeena uudistetun Kallin luontopolun esittelemine. Ja tietysti asiaan kuului info ja keskustelu kylien yhteisestä teemallisesta kyläsuunnitelmasta: Miksi me tahdomme suunnitelman? Tahdomme, että kuntalaisten / kyläläisten tahtoa toteutuu myös kylillä; kylät saavat lisää painoarvoa hankkeilleen. Lähes jokainen tilaisuuteen saapunut vastasi jakamaamme kyselyyn ja lisäksi saimme ala-asteiden oppilaiden evästyksset koosteena käyttöömme.

Tammikuun arkien koittaessa kokoonnuimme ja vedimme yhteen siihenastisen työmme ja päätimme jatkotoimista: Tulemme tekemään esitemuotoisen kylien yhteisen kehittämissuunnitelman, joka julkistetaan seuraavassa Keminmaan kylien kesäjuhlassa. Työtä valmistelee toimikunta, johon päätimme valita yhteistyössä kylien kanssa kultakin kylältä edustajat. He varmistavat myös, että asia käsitellään kussakin kylätoimikunnassa tai omakotiyhdistyksessä. Jo seuraavaan suunnittelukokoukseen tuotiin kyliltä pari luonnosta ja Kemijoen kupeesta itään lähtevän Akkunusjoen varresta Hyypiön-Juokuan kylätoimikunnalta tuli miltei valmis ehdotus kylän osuudesta. Tuosta luonnoksesta nostin otsikkoni – siinä piilee suuri viisaus ja rohkeus!

Tehtävä kylien kehittämissuunnitelma esittelee ja markkinoi kylää sekä nostaa esiin kylän tahdon ja tarpeet kehittämiselle kunnan ja viranomaisten sekä rahoittajien suuntaan. Keminmaan kylien yhteinen kehittämissuunnitelma nostaa esiin myös kylille yhteisiä kehittämistarpeita.

Hyvät Keminmaan kylien ihmiset, ehditte vielä hyvin mukaan: Tervetuloa ”harrastamaan kuntaa” ja tekemään työtä kanssamme sekä miettimään myös muita keinoja tuoda kyliä esille Keminmaassa. Työn määrää emme pelkää, opimme uutta kylistämme ja myös nautimme yhteisestä tekemisestä.

Kuulumisia Vuoden 2010 Lappilaisesta Kylästä

Tätä kirjoittaessa ulkona paukkuu lähes 35 asteen pakkanen. Vuoden Lappilainen Kylä 2010 – kunnianosoitus lämmittää kuitenkin edelleen. Emme ole jääneet loisteessa vain paistattelemaan, vaan vuoden 2011 tapahtumia on jo aktiivisesti suunniteltu. Tulossa ovat muun muassa perinteiset 26. porokisat huhtikuussa Luirojoen jäällä ja heinäkuinen Tanhua-päivä lentopallo- ja hölkkäkisoineen. Onpa väläytelty ideoita myös Tanhuan omista filmifestivaaleistakin. Lisäksi tänä vuonna järjestetään taas Halki Suomen -hiihto, jossa viimeksi oli osallistujia seitsemästä eri maasta. Tanhua huolehtii hiihtäjistä täydellä ylläpidolla, jolloin hiihtäjät voivat huoletta keskittyä itse hiihtoon.

Tanhua on pieni, kaunis ja vireä kylä. Kylän läpi virtaa Luirojoki, joka houkuttelee matkailijoita, mökkiläisiä. Joki on myös paikallisten voimavara. Kylässä on asukkaita satakunta ja kesäisin asukasluku moninkertaistuu mökkiläisten myötä. Vapaa-ajan asukkaat ovat myös voimavara, sillä he ovat tervetulleita talkoilemaan ja osallistumaan tapahtumiin. Tanhuassa on tehty kyläsuunnitelma tulevaisuuden strategiatyötä varten. Kyläsuunnitelma on tehty kyläläisten voimin ja kylätasolla on siihen myös sitouduttu. Tanhuan ensimmäinen Kylälehtikin on vireillä ja tarkoitus on julkaista se marras-joulukuussa 2011 yhteistyössä Tanhuan metsästysseura Erähukat ry:n kanssa. Lisäksi lähialueen kylät ja kunnat ovat tehneet kunnioitettavaa yhteistyötä Kelujärvi-Hihnavaaran-välisen tien peruskorjauksen vaatimisessa. Tien kunnostus alkaa tänä vuonna!

Tanhua on monessa mukana. Haluamme aktiivisesti kehittää kyläämme ja olemmekin tarttuneet eri projektien tarjoamiin mahdollisuuksiin. Tällä hetkellä meitä työllistävät rantasaunan, avantouintipaikan ja kuntosalitalan rakentamissuunnitelmat. Pohjoisimman Lapin Leader ry on alustavasti näyttämässä vihreää valoa hankkeellemme. Kylämme on muutenkin aktiivinen, erityisesti liikuntapuolella. Kylätalo Messulassa valot palavat ahkerasti melkeinpä joka ilta lentopallon, jumpan ja muiden tapahtumien merkeissä. Luistelurata kylän lapsille pidetään auki vanhempien ja isovanhempien voimin. Valaistu hiihtolatukin on ahkerassa käytössä.

Kaunis ympäristö tarjoaa meille viihtyisän elinympäristön. Parasta Tanhuassa ovat kuitenkin osaavat, ahkerat, talkoohenkiset ja monipuolisesti lahjakkaat, yhteen hiileen puhaltavat asukkaat! Haluamme, että Tanhua on eläväinen ja kehittyvä miljö, jossa eri-ikäisten ihmisten on hyvä asua, elää ja tehdä yhteistyötä.

Mervi Pääkkö ja Aksu 4 v. Kuva: Mervi Pääkön kotialbumi.

VUODEN LAPPILAINEN KYLÄ 2011 –KILPAILU

Maakunnallinen kylien yhteenliittymä
Lappilaiset Kylät ry

etsii **Vuoden 2011 Lappilaista Kylää.**

Vuoden Lappilaisen Kylän valinnalla pyritään nostamaan kylätoiminnan imagoa ja vetovoimaisuutta, herättämään huomiota kylien monipuoliseen ja aktiiviseen toimintaan sekä antamaan arvoa paikalliskehittäjille, jotka tekevät työtä oman alueensa kehittämiseksi.

Vuoden Lappilaisen Kylän valinnassa arvostetaan ja painotetaan seuraavia asioita:

- kylän rekisteröityminen
- voimassa oleva kyläsuunnitelma
- kylän sisäinen toiminta
- yhteistyö toisten kylien kanssa
- kylän viestintä
- kylätapahtumat
- elinkeinojen kehittäminen
- kylän yhteishenki

Kilpailu tapahtuu seuraavasti:

Vaihe 1. Tulosta hakulomake osoitteesta <http://lapinkylatoiminta.lappi.fi> tai pyydä sähköpostilla osoitteeseen lapin.kylaasiamies@elisanet.fi meitä lähettämään lomake antamaasi postiosoitteeseen.

Vaihe 2. Toimita täytetty lomake mahdollisine liiteaineistoinen **15.4.2011 mennessä** postiosoitteeseen : Lappilaiset Kylät ry, Ounasjoen itäpuolentie 5162, 97340 MELTAUS. Kirjekuoren/lähetyksen vasempaan ylälaitaan pyydetään lisäämään merkintä ”Vuoden Lappilainen Kylä 2011”.

Määräaikaan mennessä lomakkeen palauttaneet kylät ovat valinnassa mukana. Aineistoa ei voi täydentää lähettämisen jälkeen.

**VUODEN LAPPILAINEN KYLÄ 2011
JULKISTETAAN**

**LAPIN KYLÄTOIMINTAPÄIVILLÄ
SAARISELÄLLÄ**

15.-16.10.2011

TEE TUNNUSMERKKI MAAKUNNALLISELLE KYLIENTÄ YHTEENLIITTYMÄLLE !

Maakunnallinen kylien yhteenliittymä Lappilaiset Kylät ry järjestää Lapin kylille suunnatun tunnusmerkkinsä suunnittelukilpailun.

Kilpailutöiden palautusaika päättyy **15.4.2011**, johon mennessä niiden tulee olla joko postiosoitteessa Lappilaiset Kylät ry, Ounasjoen itäpuolentie 5162, 97340 MELTAUS tai sähköpostiosoitteessa lapin.kylaasiamies@elisanet.fi.

Tunnusmerkkiä tullaan käyttämään erikokoisena, esimerkiksi kirjepaperissa koossa 2,5 cm x 2,5 cm.

Kilpailutyöt arvioidaan ja voittajatyön valitsee Lappilaiset Kylät ry:n hallitus huhtikuun kokouksessaan. Hallitus pidättää oikeuden olla valitsematta mitään saapuneista kilpailutöistä.

Voittava työ luovutetaan kaikkine oikeuksineen Lappilaiset Kylät ry:n käyttöön. Lappilaiset Kylät ry saa tarvittaessa kehittää tunnusmerkkiä idean pohjalta edelleen.

Voittavan tunnusmerkin tekijä saa kertaluontoisena **palkintona kahden hengen osallistumispaketin Saariselällä 15.-16.10.2011 järjestettävälle Lapin kylätoimintapäiville**. Palkinto sisältää ohjelman, majoituksen kahden hengen huoneessa sekä ruokailut ja kahvit kahdelle 15.-16.10.2011.

Lisätietoja:

<http://lapinkylatoiminta.lappi.fi>

Kyläasiamies
Pirjo Riskilä
040 149 5919
lapin.kylaasiamies@elisanet.fi

Puheenjohtaja
Juha-Pekka Lumpus
040 315 7369
jp.lumpus@gmail.com

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

POHJOISIMMAN LAPIN
LEADER ry

Itä-Lapin Kotikylä -hanke

Hankkeessa toteutetaan hankkeessa mukana olevien kylien kehittämisideoita, joista syksyn aikana saatiin valmiiksi mm. reittisuunnitelmat kylien virkistys-patikointireiteille. Maanomistajien lupa-anomukset reittien rakentamiseen on lähetetty ja kuntien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa jatketaan neuvotteluja reittien rakentamiseksi.

Hankkeen kyliin pystytetään opastetaulut joiden sisältöjä kyläläiset parhaillaan suunnittelevat. Suunnittelun ja työn alla ovat myös kylien omat kotisivut. Palvelutarpeiden kartoitus kysely jaettiin kyliin pääosin tammikuussa ja kyselyn tavoitteena oli saada kylien kehittämisideoita kuuluviin ja tietoa kyläläisiltä miten palveluita ja viihtyisyyttä kylissä voitaisiin parantaa. Osassa kylissä kyselyn yhteydessä toteutettiin omia kyläkyselyitä, koskien mm. kylätaloja ja maisemanhoitoa.

Maaliskuun alussa käyntiin lähti myös hyvinvointiosio, jonka tavoitteena on edistää kylätoimijoiden hyvinvointia ja jaksamista kartoittamalla kunto; innostamalla liikkumaan ja selvittämällä kylien tarpeet liikuntaa edistäviksi toimenpiteiksi.

Hankkeessa järjestetään tutustumismatkoja joista ensimmäinen suunnataan Sallaan Paloperän kylään huhtikuussa!

Maria Suomalainen, Hankekoordinaattori, p. 040 183 4980, maria.suomalainen@kemijarvi.fi

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Muutoksessa mukana Lappi -hanke verkostoituu maaseutukunnissa ja kylissä

Monikulttuurisuus on läsnä Lapin maaseudulla: eri kansalaisuuksia on jo kymmeniä. Lappiin on muutettu vapaaehtoisesti työn, perheen tai opiskelun perässä; pakolaisia ei maaseudulla juuri ole.

Maaseudun Sivistysliiton (MSL) hallinnoimassa monikulttuurisuushankkeessa on mukana yhdeksän kuntaa: Enontekiö, Inari, Kemijärvi, Kolari, Kittilä, Muonio, Pello, Salla ja Sodankylä. Hankkeen toiminta on käynnistynyt aloituspalavereilla kunnissa, joissa toivotuimmiksi koulutusteemoiksi ovat nousseet kulttuurien kohtaaminen sekä ulkomaalaisen työntekijän palkkaaminen ja rekrytointikynnyksen madaltaminen. Kunnissa halutaan vastata ikärakenteen muutokseen ja työvoimapulaan. Hankkeen sidosryhmiä ovat TE-toimistot, yrittäjät, oppilaitokset, järjestöt ja kylätoimijat. Toimenpiteet, joita koulutuspäivien ohella ovat työnohjaus ja yhteistyöverkosto, kohdistuvat sekä kantaväestöön että maahanmuuttajiin. Hanketta rahoittavat Euroopan Sosiaalirahasto/Lapin ELY-keskus, kunnat ja MSL.

Tullaan tutuiksi! t. Projektikoordinaattori **Mirva Petäjämaa** GSM 044 7522 091, mirva.petajamaa@msl.fi, os. Valtatie 2-4, Kittilä, www.msl.fi

Lapin laajakaistarakentamisen vauhdittamiseksi haetaan uusia lääkkeitä

Helmikuun lopussa päättyneeseen laajakaistahakuun ei saatu tarjouksia lainkaan. Tämän johdosta Lapin liitto on käynnistänyt selvityksen, jossa haetaan mahdollisia toimijoita verkon rakentajaksi alueellisesti tai maakunnallisesti. Lapissa selvityksen toteuttaa PwC ja selvityksestä vastaa Jukka-Pekka Joensuu, joka toimii televiestinnän erityisasiantuntijana ja partnerina yhtiössä. Selvitys käynnistetään sähköisellä kyselyllä, joka toimitetaan kunnille ja yrityksille sekä muille alueellisille toimijoille maaliskuun aikana. Lapissa toimivia asiasta kiinnostuneita yhtiöitä pyydetään ottamaan yhteyttä Lapin liittoon tai selvityksen tekijään. Kyselyn lisäksi tehdään haastatteluita seutukuntien yhteistilaisuuksissa ja yksittäisissä yrityksissä. Työn aikana rakennetaan myös tarvittaessa alustava liiketoimintasuunnitelma mahdolliselle verkkoyhtiölle tai yhtiöille. Selvitys valmistuu kesäkuun loppuun mennessä.

Eurooppalaisessa laajakaistakehityksessä n. 8-10 % kaikista uusista verkoista on rakennettu alueellisten julkisten toimijoiden ja yhteisöjen toimesta. Myös eri puolella Suomea verkkoja on rakennettu julkisten toimijoiden toimesta; muun muassa Suupohjan seutuverkko ja uusimpina toimijoina muun muassa Pohjois-Savon verkkoyhtiö ja Rautavaaran verkko-osuuskunta.

Aikaisempien hakujen tuloksena rakentaminen käynnistyy ensi kesänä Utsjoella, Simossa ja Sallan kunnassa. Näillä alueilla tullaan järjestämään Laajakaistailtoja huhtikuun aikana Mennään kylään! -hankkeen järjestämänä.

Laajakaistahakuihin on saatu heikosti hanke-ehdotuksia eri puolella Suomea. Joissakin maakunnissa lähinnä Finnet-yhtiöiden toimialueilla tarjouksia on saatu hyvin. Alueet ovat hyvin erilaisessa asemassa ja tästä syystä valtakunnallisen laajakaistahankkeen välitarkastelu käynnistetään etuajassa jo tämän kevään aikana. Tavoitteena on etsiä uusia keinoja muun muassa operaattoreiden kiinnostuksen herättämiseksi ja asiakashintojen laskemiseksi. Välitarkastelun tulokset valmistuvat uuden ministerin käsiteltäväksi.

Yhden megan yleispalveluvalvoite on ollut voimassa viime heinäkuusta lähtien. Kaikilla pysyvillä asukkailla ja yrityksillä on oikeus saada palvelu kohtuujassa. Mikäli palvelun saannissa on ongelmia tai pyydetty hinta tuntuu kohtuuttomalta, palvelua tulee vaatia viestintäviraston kautta. Viestintäviraston (<http://www.ficora.fi/>) sivuilta löytyy lomake, jolla ilmoituksen voi tehdä. Kannattaa olla aktiivinen, jotta palvelu saadaan kuntoon Lapissakin.

Maakunta-asiantuntija **Ritva Kauhanen**, Lapin liitto

Lapin laajakaistaohjelma :

http://www.lapinliitto.fi/fi/lapin_kehittaminen/strategiat/lapin_laajakaistarakentamisohjelma

Mennään kylään! –hanke jakaa tilaisuuksissaan Vauhtia verkkoon -opasta (<http://www.lvm.fi/100megansuomi>).

Mahdolliset kylien postituspyynnöt osoitteeseen:
juha.kutuniva@lapinliitto.fi

TOIMINTARYHMÄN TONTILTA

Toiminnanjohtaja
Hanna-Leena Talvensaari
Pohjoisimman Lapin Leader ry
www.pll.fi

On mukava palata taas toiminnanjohtajan tehtäviin vuoden verran kokemuksia rikkaampana. Utsjoen kehittämis- ja elinkeinopäällikön tehtävät antoivat minulle jälleen uusia näkökulmia maaseudun kehittämistyöhön. Nyt olenkin tehnyt tätä työtä hankkeiden vetäjänä, hankkeiden rahoittajana, kunnan viranomaisena, hankeneuvojana – ja toimintaryhmän johtajana. Kaikissa näissä tehtävissä kylät ovat olleet tärkeässä roolissa: Ilman aktiivista kylätoimintaa olisi tätä kehittämistyötä vaikea tehdä. Kyliä voikin hyvällä syyllä kutsua kunnan pienimmiksi toimintayksiköiksi.

Pohjoisimman Lapin Leader on perustamisestaan lähtien pitänyt kylätoimintaa maaseudun kehittämiseksi elintärkeänä. Olemme tälläkin ohjelmakaudella rahoittaneet kylien omia hankkeita lähes 30 sekä lisäksi useita kylien yhteisiä kehittämishankkeita. Hankkeissa on muun muassa kunnostettu kylätaloja sekä kehitetty kylien viihtyvyyttä ja palveluja. Kehittyvät Kylät -koordinaatiohankkeen alahankkeiden suuri kysyntä näyttää meille myös suuntaa mihin toimintaamme pitää kylien näkökulmasta kehittää: pienten, konkreettisten tarpeiden rahoittamiseen.

Moni on kysynyt, eikö olisi tärkeämpää suunnata rahoitusta suoraan yritystoimintaan? Mielestäni aivan yhtä tärkeää on sen varmistaminen, että meillä on jatkossakin aktiivista kylätoimintaa. Maaseudun yritystoiminta tarvitsee kasvualustan, jota yhteisöllinen kylätoiminta osaltaan rakentaa. Yrityksen takana on usein ihminen tai perhe, joka arvostaa myös maaseudun rauhaa. Kylille tärkeiden asioiden rahoittamisella myös rakennamme ikään kuin talon perustusta, luottamuksellista kivijalkaa muulle kehittämistyölle.

Euroopan suurimman toimintaryhmän toiminnanjohtajana kannan suurta huolta maaseudun palveluista. Olemme pyrkineet vaikuttamaan tähän muun muassa rahoittamalla palvelujen kehittämistoimia ja palveluja tuottavia yrityksiä. Näyttää kuitenkin siltä että tämä ei riitä. Kylätoimintaa huudetaan apuun, mutta konkreettiset mallit ovat vähissä. Vapaaehtoisuuden varassa toimivalla kyläyhdistyksillä ei useinkaan ole mahdollisuuksia ideoida ja ottaa riskejä, vaikka monesti aitoa halua konkreettiseen toimintaan olisikin. Jonkun on näytettävä esimerkkiä ja testattava sitä, miten palveluta voidaan harvaan asutulla maaseudulla tuottaa. Pohjoisimman Lapin Leader haluaa tulevaisuuden esimerkillään näyttää tässä tietä ja ottaa vastuuta maaseudun kehittämisestä myös muutoin kuin hankerahoituksen avulla. Myös tähän työhön tulemmme tarvitsemaan teidän, kylien, apua.

Voimistuvat kylät –kampanjan Pohjois- ja Itä-Lapin aluetilaisuus Luostolla 27.5.2011
Järj. Pohjoisimman Lapin Leader ry, Lapin liitto ja Lappilaiset Kylät ry
www.voimistuvatkylat.fi

Kevättä ilmassa

Kevätaurinko on vihdoin alkanut sulattamaan meitä pitkän pakkasjakson jälkeen. Mieli piristyy ja ideat alkavat kukkimaan. Jonkinlaisia lieveilmiöitäkin kevätaurinko ikävä kyllä tuo mukanaan, mutta onneksi meillä on säleverhot.

Aamuisin tuolla poroaidalla reessä istuessani, minulla on aikaa miettiä näitä kyläasioita. Usein mietteet liittyvät kyläsuunnitteluun ja siihen miten me täällä Lapissa innostuttaisiin kyläsuunnitelmien laatimisesta. Tottahan se on, että kyläsuunnitelman laatiminen ei ole ihan helppoa ja se vaatii kyläyhdistykseltä aikalailla resursseja. Siinä on kuitenkin hyvätkin puolensa; se yhdistää kylän asukkaat, yhdistykset ja yritykset ajattelemaan omia ja kylän tarpeita, mahdollisuuksia ja myös niitä vaikeampia asioita eli uhkakuvia ja turvallisuutta.

Prosessin läpi käytyä kylillä on selvä kuva ja visio siitä mitä kylä on ja mitä siellä asuvat ihmiset tarvitsevat; unohtamatta yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä. Monesti vasta kyläsuunnitelman laatiminen tai lukeminen herättää kyläläisen ajattelemaan oman asuin- ympäristön tilaa ja sen tulevaisuutta; sitä mitä me itse voimme tehdä kylämme hyväksi.

Kyläsuunnitelma on keino vaikuttaa; sillä voimme ilmaista tahtomme ja päämäärämme kunnille ja rahoittajille. Se on myös mainos, kylän esite, jolla houkuttelemme uusia asukkaita ja yrityksiä.

Mitä jos me Lapin kylät, yhdessä kevätauringon kanssa heräisimme kyläsuunnitelmien laatimiseen? Sen voi toteuttaa kylittäin, yhteistyössä useamman kylän kanssa, kunnittain, perinteisen mallisena, esitemallisena tai taulukkomuodossa. Ei niin väliä miten, kunhan vaan aletaan toimimaan. Minä olen valmis auttamaan ja ohjaamaan tarpeen vaatiessa, joten ottakaa rohkeasti yhteyttä.

Haluaisin myös kerätä tänne Lappilaiset Kylät ry:n arkistoon kylien suunnitelmia, joten jos teillä on valmis kyläsuunnitelma, joko sähköisenä tai paperiversiona, ottaisin mielelläni niitä vastaan.

Tuohon ensimmäisen kappaleen viimeiseen lauseeseen viitaten:
kevät siivousta odotellessa ☺

kyläasiamies Pirjo Riskilä

YHDISTYKSET TOIMINNAN YTIMESSÄ – 4H-NUORISOTYÖ 2011-2013

Nuorisotyön tulevaisuuden näkökulmia pohditaan monilla foorumeilla. Mitä nuorisopalveluja Y-sukupolvi kaipaa ja miten niitä pitäisi tuottaa? Toimintaympäristön jatkuva muutos vaikeuttaa suunnittelutyötä ja pitkäjänteisen työn tekemistä. Erityisesti maaseutualueiden tulevaisuus on ollut näköalaton ja nuorisotyötä tekeville on kohderyhmä kaikonnut. Onko ilmassa kuitenkin positiivisia signaaleja?

Muiden nuorisoyhdistysten mukana myös 4H:ssa mietitään tulevaisuutta. Strategiatyö etenee kolmen vuoden sykleissä, joka on suhteellisen lyhyt jakso. Käsillä on 4H-nuorisotyö 2011-2013 – strategiavuosi, joka nostaa paikallistoiminnan, 4H-yhdistykset toiminnan ytimeen. Strategian keskeisiä kohderyhmiä ja toteuttajia ovat järjestön eri tasojen luottamushenkilöt, vapaaehtoiset ja toimihenkilöt. Strategialla vahvistetaan 4H-nuorisotyön vaikuttavuutta yhteiskunnassa. Tämä työ tehdään paikallistasolla, kylissä, kirkonkylissä, taajamissa, kaupungeissa - kaikkialla missä nuoria on. Strategian viisi päälinjausta ovat myös Lapin 4H-työn kannalta merkittäviä:

1. 4H-nuorisotyö tehdään paikallisissa 4H-yhdistyksissä. Tavoitteena on kehittää kaikkien yhdistysten saata-ville yhdenmukaiset tukipalvelut ja turvata tasavertaiset mahdollisuudet nuorisotyön tekemiseen. Strategiassa on tavoitteena 4H-yhdistysten erilaisiin toimintaympäristöihin ja erikokoisille yhdistyksille soveltuvien toimintamallien kehittäminen.
2. Tavoitteena Kolme askelta työ-elämään –mallin mukaisten avaintuotteiden tarjoaminen jokaisessa yhdistyksessä. Mallin 1. askel muodostuu ryhmätoiminnoista, joita ovat kerhot ja kilpailut, sekä TOP-tehtäväpankin tarjoamista eri alojen tehtävistä. Toinen askel sisältää eri aihepiirien koulutukset ja ajokortti työ-elämään –valmennuksen. Harppaus yritysmaailmaan tapahtuu 3. portaalla, jolloin nuori voi osallistua 4H-yrityskurssille ja perustaa oman 4H-yrityksen.
3. Tavoitteena on vahvistaa järjestön kansalaiskasvatusta, jonka päämääränä on valmentaa lapsia ja nuoria yhteiskunnan jäsenilleen asettamiin vaatimuksiin. Tarjotaan nuorille entistä paremmat mahdollisuudet vaikuttaa ja osallistua päätöksentekoon

- järjestössä. Varmistetaan nuorten edustus kaikilla järjestön luottamushallintotasoilla. Erityisen huomion kohteena kehittämistyössä ovat yli 13-vuotiaat nuoret.
4. Nuorisotyössä järjestön ulkoinen kuva ja imago ovat ensiarvoisen tärkeitä. Strategiassa on asetettu tavoitteeksi vahvistaa viestintää kaikilla tasoilla. Järjestön kotisivut, visuaalinen ilme, sosiaalisen median käyttö, toiminnassa mukana olevien viestintätaidot ja kohderyhmien huomioon ottaminen ovat asioita, jotka ovat kehityksen kohteena.
5. 4H-järjestö muodostuu yhdistyksistä, piireistä ja liitosta. Lapissa toimii 16 4H-yhdistystä. Piiri ja yhdistykset ovat itsenäisiä toimijoita, jotka päättävät omasta organisoitumisestaan. On hyvä tarkastella rakenteita, jotta pystytään tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti toteuttamaan 4H-nuorisotyön tavoitteet muuttuvissa toimintaympäristöissä.

Ohjelma on tekemistä vaille valmis. Tekemistä löytyy nuorille, vanhemmille, vapaaehtoisille, luottamushenkilöille ja päättäjille.

MAAKUNNALLISEN KYLIEN YHTEENLIITTYMÄ
LAPILAISET KYLÄT RY:N
YHTEYSTIEDOT

POSTIOSOITE

Lappilaiset Kylät ry
Ounasjoen itäpuolentie 5162
97340 MELTAUS

LAPIN KYLÄASIAMIES

Pirjo Riskilä
p. 040 149 5919
lapin.kylaasiamies@elisanet.fi

PUHEENJOHTAJA

Juha-Pekka Lumpus
p. 040 315 7369
jp.lumpus@gmail.com

KOTISIVUT

<http://lapinkylatoiminta.lappi.fi>

OVATKO KYLÄSI YHTEYSTIEDOT MUUTTUNEET ?
KERRO SE MEILLE :

lapin.kylaasiamies@elisanet.fi
juha.kutuniva@lapinliitto.fi

KIITOS !

LAPIN KYLÄKIRJE 1 /2011

18.3.2011

Julkaisija:

Mennään kylään! –hanke

Lapin liitto

Päätoimittaja, sisältö ja ulkoasu :

Kyläkoordinaattori Juha Kutuniva

Lapin liitto

p. 040 732 0949

juha.kutuniva@lapinliitto.fi

www.lapinliitto.fi

Facebook: Mennään kylään !

Kannen kuva :

Sani Hietala

Kuvateksti :

Veera Piirainen (vas.) ja Janne Piirainen ukin, Eero Piiraisen kanssa Messula-pilkissä Tanhuassa.

Paino :

Painatuskeskus Finland

Kiitos kaikille Lapin kyläkirjeen kirjoittajille ja lukijoille !

LIITY JÄSENEKSI MAAKUNNALLISEEN KYLIEN YHTEENLIITTYMÄÄN !

Maakunnallinen kylien yhteenliittymä **Lappilaiset Kylät ry** toimii Lapin kylien asukkaiden, kylätoimikuntien, kylä- ja asukasyhdistysten ja Lapin maaseudun etua ajavien järjestöjen yhteistoiminta-alueena, kylä- ja asukastoiminnan kehittäjänä ja edunvalvojana Lapin maakunnan alueella. Lappilaiset Kylät ry on yksi maan 19 :sta maakunnallisesta kylien yhteenliittymästä ja Suomen Kylätoiminta ry:n jäsen.

Lappilaiset Kylät ry jatkaa Lapin Kylätoiminnan Tuki ry:n ja Lapin Kylätoiminnan työtä, joten kaikki Lapin Kylätoiminnan Tuki ry:n jäsenet säilyttävät samanlaisen jäsenyytensä kuin ennenkin Lappilaiset Kylät ry:ssä.

Yhdistyksen varsinaisiksi jäseniksi voivat liittyä yhdistyksen toiminta-alueen kunnat sekä yhdistyksen toiminta-alueella vakituisesti tai osa-aikaisesti asuvat yksityiset henkilöt sekä rekisteröidyt yhdistykset, säätiöt ja muut oikeustoimikelpoiset yhteisöt, joiden kotipaikka on Suomessa.

Tervetuloa mukaan maakunnalliseen kylien yhteenliittymän toimintaan !

JÄSENMAKSUT VUONNA 2011 :

Henkilöjäsen 10 e

Rekisteröidyt yhdistykset, säätiöt ja muut oikeustoimikelpoiset yhteisöt 20 e

Kunnat 50 e

Lappilaiset Kylät ry:n jäsenyyttä voi hakea täyttämällä alla olevan lomakkeen :

Lomake myös netissä : <http://lapinkylatoiminta.lappi.fi>

HAKEMUS LAPPILAISET KYLÄT RY:N JÄSENEKSI

Hakija :

Yhteyshenkilö / henkilöjäsen :

Osoite :

Puhelin :

Sähköposti :

Palauta lomake osoitteeseen Lappilaiset Kylät ry, Ounasjoen itäpuolentie 5162, 97340 MELTAUS